

Biztonságot

a közösségnek!

Az RMDSZ önkormányzati prioritásai 2016-ban

Biztonságot a közösségnek

Az RMDSZ önkormányzati prioritásai 2016-ban

A Romániai Magyar Demokrata Szövetségnek ma ismét legfőbb teendője az, hogy megvédje a közösséget, megteremtse a biztonságot az erdélyi magyarok számára.

Kiállni. Képviselni. Kiharcolni – ez a hármas parancs vezérli a Szövetség munkáját a következő időszakban. Kiállunk a magyarok mellett. Nyilvánosságra hozunk minden támadást, minden jogsértést. Képviseljük a közösség ügyeit minden fórumon a törvényhozástól a nemzetközi szervezetekig. Kiharcoljuk igazunkat és azt, ami nekünk kijár. Nem adjuk fel a küzdelmet azért, amit egyszer már megszereztünk, sem azért, hogy megszerezzük azt, amit már rég meg kellett volna kapnunk.

Az erdélyi magyarok érdekeinek képviselete és érvényesítése azonban nemcsak jogaink védelmét, bővítését, hanem a közösség gyarapodását is magába foglalja. A Romániai Magyar Demokrata Szövetség számára ezért is fontos az erős önkormányzati jelenlét. Meggyőződésünk, hogy az erdélyi települések sorsát tudjuk a legközvetlenebb módon befolyásolni.

Ennek megfelelően a Szövetség kiemelten fontosnak tartja a magyar érdekek megjelenítését minden olyan intézményben, ahol a közösség hétköznapijait érintő legfontosabb döntések megszületnek – a helyi és megyei önkormányzatokban, illetve az alárendeltségükbe tartozó hivatalokban egyaránt.

Komoly eredményeket értünk el az elmúlt négy évben. A választási ciklus elején, amikor elkezdtük a munkát, még tartott a válság. Bármerre járunk ma, Erdély-szerte azt látjuk, hogy tanácsosaink és polgármestereink munkája nyomán fejlődött az infrastruktúra, városaink és falvaink jobb állapotban vannak, mint négy évvel ezelőtt.

Ezt folytatni fogjuk, de az elkövetkező idősakra új feladatokat is kitűzünk magunk elé. Egy településnek akkor van jövője, ha fiataljai ott teremtenek otthon, ott alapítanak családot, nem vonzza őket máshová a jólét perspektívája. Az erdélyi magyar közösségeknek hosszú távon ez a legnagyobb gondjuk, az RMDSZ pedig erre javasol megoldásokat.

Ahhoz, hogy céljainkat megvalósítsuk, erős képviseletre, erős RMDSZ-re van szükség. Azon leszünk, hogy a magyarok politikai képviselete erősödjön: több polgármester és több tanácsos gondoskodjon arról, hogy közössége biztonságban érezhesse magát, települése pedig fejlődjön.

Esélyt a fiataloknak!

Napjaink egyik legnagyobb gondja a fiatalok elvándorlása. Nem túlzás azt mondani, hogy közösségünk jövője forog kockán, ha nem sikerül ezt a folyamatot megállítani. Az RMDSZ önmagában nem tudja a probléma minden aspektusát orvosolni, de bízunk abban, hogy szövetségeseinket találunk – hiszen az előregedő társadalom az egész ország jövőjére kihatással van.

Szükség van tehát arra, hogy a közösséghez legközelebb álló szinten, a helyi önkormányzatok szintjén is megoldást találjunk **az elvándorlás, a fiatalokat nagymértékben érintő munkanélküliség, illetve az alacsony jövedelmek jelentette gondokra** – hiszen a három jelenség összefügg. Az önkormányzatok úgy tudják segíteni a közösség ifjait, hogy intézkedéseikkel azt bizonyítják, érdemes itthon maradni, itt teremteni jövőt. Az RMDSZ ezen a téren a következőket tekinti a legfontosabb önkormányzati feladatoknak:

- Előnyben részesíteni a fiatalokat, és **különböző kedvezményeket biztosítani nekik telekvásárláskor**, illetve segíteni azt, hogy **lakáshoz jussanak** azok, akik egyetem után hazatelepednek, vonzóvá kell tenni számukra az itthon maradáást.
- Lehetőségeket teremteni **a fiatal munkavállalóknak a gazdasági szereplőkkel való találkozására** akár állásbörzén, akár új kommunikációs platformok létrehozásával,
- A **fiatal vállalkozókat** a helyi gazdaság fontos szereplőinek tekinteni, számukra **adókedvezményeket** biztosítani, amelyek ösztönzik helyben maradásukat, cégük fejlődését.
- **Inkubátorházak** létrehozásával hatékonyan segíteni a kezdő vállalkozókat.

Költségcsökkentést, több támogatás a családoknak!

A fiatalok érvényesülése mellett, közösségünk jövője leginkább a családok boldogulásán múlik. Problémáik közül talán az egyik legfontosabb az, hogy a szülők, jövedelmüktől függően, a **családi kassza 30-60%-át a közköltségre és a közművek havi költségeire** fizetik be. Ez óriási megterhelést jelent a családi költségvetésnek, hiszen ennyivel kevesebbet fordíthatnak gyermekeikre, családi vakációra, különböző háztartási cikkekre vagy más fontos kiadásokra.

Az **RMDSZ közművek havi költségcsökkentésére vonatkozó javaslata** arra alapoz, hogy a szolgáltatók ne növelhessék önhatalmúan a villanyáram, a gáz és a vezetékes ivóvíz árát. Javaslataink elfogadása egyértelműen kedvezne a családoknak, hiszen azt jelentené, hogy pél-

dául egy nagyobb létszámú család fogyasztási költsége akár 100 lejjel is kevesebb lehet. Eljött az ideje annak, hogy a döntéshozókat a családok költségvetése is foglalkoztassa, hiszen az utóbbi három évben bizonyíthatóan egy banival sem csökkentek az ilyen jellegű kiadásai.

Mindemellett aggasztónak tartjuk azt, hogy jelenleg a román államnak nincsenek válaszai arra, miként tudná könnyebbé, tehermentesebbé tenni azoknak az életét, akik a közösség jövőjéről gondoskodnak, azaz kettőnél több gyermeket vállalnak: a **nagycsaládok** mindennapjait.

Az RMDSZ kulcsfontosságúnak tekinti, hogy olyan kormányzati közpolitikák szülessenek, amelyeket az önkormányzatok is gyakorlatba tudnak ültetni helyi szinten, és amelyek egyértelműen azt jelzik, hogy a döntéshozókat érdekli a nagycsaládosok sorsa, hétköznapi küzdelmei.

Ezek között van a több kisgyermeket nevelő szülők napi vesszőfutása az idővel: lehetővé kell tenni számukra azt, hogy **rugalmas munkaidőben** dolgozzanak, a nagycsaládok esetében pedig járulékos kedvezményként a **személyi jövedelemadó csökkentése** lenne hatékony intézkedés (két gyermek esetén 16% helyett 13%, három gyermek esetén 16% helyett 8%, négy vagy több gyermek esetén ne fizessenek jövedelemadót).

Önkormányzati szinten az RMDSZ olyan intézkedéseket támogat, amelyek a gyermeknevelésben nyújtanak hathatós segítséget, illetve olyanokat, amelyek révén több pénz maradhat a nagycsaládok zsebében:

- Szorgalmazzuk a **napközi otthonok és óvodák** létrehozását, az iskolák esetében pedig **az étkeztetés és a délutáni foglalkozás (after school)** infrastruktúrájának megteremtését.
- Olyan kedvezmények bevezetését támogatjuk, amelyek a családi kasszát kímélik meg a pluszkiadásoktól a **kultúrafogyasztástól (múzeumlátogatás, színházba járás) egészen a közszállításig.**
- Az önkormányzat által számon tartott sokgyermekes szülők kapjanak **„nagycsaládos kártyát”**, amely megkülönböztetett bánásmódra jogosítja fel őket a különböző közhivatalokban.

Gyermekközpontú, minőségi oktatást!

Az anyagi jólét, a nélkülözésektől mentes életvitel feltételeinek biztosítása mellett arról is kell gondoskodnunk, hogy a közösségnek minden lehetősége adott legyen a magyar kultúra, a magyar identitás továbbörökítésére. Ezért sem mindegy, hogy a gyermekek milyen oktatási rendszerben sajátítják el azt a tudást, amely révén megtalálják helyüket a munkaerőpiacon és magyar emberekként küldetésüket a társadalomban.

Kedvező körülmény számunkra az, hogy az oktatásszervezés terén egyre több döntés kerül helyi szintre. Másfelől azonban az országos politika mindmáig adós a **gyermekközpontú és minőségi oktatás** valamennyi feltételének megteremtésével. A gyermekeket még mindig túlsúlyos tantervekkel terhelik le a hatékonyabb és versenyképesebb tudásátadás helyett. Ezen a téren mielőbb változásra van szükség, de eközben a helyi szintű kihívásokról sem feledkezhetünk meg.

Az RMDSZ különleges figyelmet szentel annak, hogy az anyanyelvű oktatás keretei ne szűküljenek, és az oktatás minőségének javulása váljon elsődlegessé. Az önkormányzatok iskolafenntartók, és mint ilyenek, a kötelességük és felelősségük is hatványozott. Kiemelt feladataik az oktatás területén a következők:

- Országszerte tegyenek meg minden adminisztratív lépést **az iskolák optimális működéséért**, tartsák számon az esetleges **létszám alatti osztályok indításának igényét**.
- **A gyermekek utaztatását** biztosítsák az olyan vidékeken, amelyeken iskolabusz szükséges ahhoz, hogy eljussanak a legközelebbi magyar iskolába.
- A román iskolába íratott magyar gyermekek számára igény szerint biztosítsanak **magyar nyelvű tehetséggondozási programokat**. Lehessen magyar osztályt indítani ott, ahol ennek útjába eddig bármilyen jellegű akadály gördült.
- Tartsanak számon és tegyenek megfelelő lépéseket minden olyan esetben, amelyben **hátrányos megkülönböztetés** érné a magyar oktatásban résztvevő gyermekeket.

Életerős vidéki közösségeket!

Tudás, tervezhetőség és kiszámíthatóság szükséges a **vidékfejlesztésben** is: a mezőgazdasági támogatások kifizetése terén tapasztalt késések és összevisszaság mellett az is gondot jelent, hogy nagy a szakképzett munkaerőhiány, és nincsenek szakszerűen kidolgozott vidékfejlesztési tervek. Mindemellett pedig eltörpülnek azoknak a családoknak gondoljait, akiknek a napi megélhetésüket biztosítja a gazdálkodás.

Az RMDSZ vidékfejlesztési elképzelésében a nagy gazdaságok helyett **a kis és közepes családi gazdaságokat** helyezi előtérbe, hiszen az a legfontosabb, hogy ezek a vállalkozások el-tartsák, jövedelemforrásai legyenek az őket működtető kisközösségeknek.

Bár a gazdáknak járó támogatás kiszámíthatóvá tétele központi feladat az önkormányzatok is komoly partnerei lehetnek a gazdáknak gondjaik megoldásában:

- Segíteniük kell mindazoknak, akik mezőgazdasági területeiket visszaigényelték, de még **nem történt meg a tulajdonba vétel**. Ennek haladéktalanul meg kell történnie, hiszen nem lehet a gazdákat bürokratikus akadályokkal megfosztani tulajdonuktól.
- Feladatuk **a falvak és községek életképes fejlesztési stratégiájának kidolgozása**. Egyértelművé kell tenni, hogy a vidéki gazdaságok fejlesztése nélkül nincs településfejlesztés, gazdasági növekedés.
- Az önkormányzatok együttműködése **a kistérségi társulások** vagy **közösségfejlesztési társulások** keretében kulcsfontosságú. Az ilyen együttműködés a fejlődés és közösségépítés hatékony eszköze lehet, ha a közreműködő közösségek önálló identitása iránti igényt tiszteletben tartják.

A roma közösség felzárkóztatása gazdasági tényező

Romániában a gazdasági fellendülés feltételeit, összetevőit nem szemlélhetjük szűklátókörűen. Ha tudatában vagyunk annak, hogy például a műemlékek felújítása fellendíti a turizmust, ösztönzi a vendéglátóipart és munkahelyeket teremthet, akkor azt is látnunk kell, hogy jelentősen befolyásolja a gazdasági fejlődést az, ha az ország egyik legnépesebb kisebbségi közössége, **a roma közösség számottevően bekapcsolódik a települések fejlődésébe** azáltal, hogy esélyt, lehetőséget kap a munkaerőpiacon való elhelyezkedésre.

A fiatal romák körében különösen alacsony a foglalkoztatási arány. Ez hosszú távon a romániai munkaerőpiac egyensúlyának kibillentéséhez vezethet, ugyanakkor növelheti a mélyszegénységben élők arányát. A roma közösség problémáinak megoldása egyben a munkanélküliség csökkentéséért és a mélyszegénység felszámolásáért tett intézkedés is.

A roma közösség társadalmi kirekesztése többrétű és nemzedékről nemzedékre „megörökölt” ördögi kör: az oktatás és megfelelő készségek hiánya, a rossz egészségi állapot és ellátás a munkapiacról való kiszorulást eredményezheti, ami aztán mélyszegénységhez vezet. Ugyanakkor a megfelelő esélyek és a jövedelem hiánya az oktatástól való távolmaradásnak és rossz egészségi állapotnak is okozója lehet.

A roma közösségek felzárkóztatásában jelentős szerepet vállalhatnak az önkormányzatok. A specifikus helyi problémák hatékony megoldásai ugyanakkor a településen élő közösségek békéjének megteremtését szolgálják. Az RMDSZ ezért a következő intézkedéseket támogatja:

- A **korai iskolaelhagyás** elleni fellépés különböző közösségi programok révén és az iskolaköteles gyermekek pontos nyilvántartásával.
- A **fiatal romák szakképesítésének elősegítése** olyan helyi szociális programok keretében, amelyek közvetlenül illeszkednek a munkaerőpiac igényeihez.
- Önkormányzati támogatással kivitelezett **integrált programok**, amelyeknek az a lényege, hogy az aktív roma lakosságot úgy kapcsolják be a helyi infrastruktúra fejlesztésébe és a különböző építkezési munkálatok kivitelezésébe, hogy azzal egyben **szakképesítéshez, munkához és otthonhoz is juthasson**.

Védelmet örökségünknek!

A városokban egy jogszabályi hézag teszi lehetetlenné a polgármestereknek, hogy rendben tartsák a városközpontot, azt a helyet, amely a településen a fő turistaattrakciónak számít. **Történeti városközpontjaink felújítása** nem csak ezért fontos. Ma már több városunkban egyszerűen nem biztonságos a központban lakni vagy sétálni, ez pedig összefügg a hajdanán gyönyörű házak megromlott állapotával és az ezzel járó nemtörődömséggel.

Egy felelős polgármesternek az a feladata, hogy a pusztulást megállítsa, és olyan város-arculatot alakítson ki, amelyre büszkék az ott lakók. Ez nemcsak egyedivé teszi a várost, hanem gazdasági fellendülést is hoz. **A hatályos törvények azonban nem segítik a városgazdákat** abban, hogy a rossz állapotban levő épületeket felújíthassák, hiszen nem lehet közpénzt fordítani a magánkézben lévő épületek karbantartására, restaurálására.

Ezen akar változtatni az RMDSZ olyan törvényi intézkedésekkel, amelyek a polgármesterek segítségére lehetnek. A vonatkozó törvény módosítását javasoljuk a következő szempontok szerint:

- **A történeti városközpont felújítása** közügy, és mint olyan, költségvetési forrásokból fedezendő. A helyi vagy megyei önkormányzat saját költségvetéséből különítsen el forrásokat ennek megvalósítására.
- A városközpontok felújítása érdekében **a városvezetés szakemberekkel közösen** készítse el a felújítások ütemtervét, amely magába foglalja az épületek, közterek és védett övezetek komplex felújítását.
- Minden tulajdonos az anyagi lehetőségei függvényében járuljon hozzá **a polgármesteri hivatal által elvégzett felújítási munkálatokhoz**, a nehéz szociális helyzetben levő magánszemélyek esetében a hozzájárulás minimális legyen.

Megújuló és megerősödő magyar önkormányzatokat!

Gyors, hatékony, a mindennapok problémáira reagáló megoldásokat leginkább az önkormányzatok nyújthatnak. Huszonhat év alatt bebizonyosodott, hogy a képviselet legbiztosabb alapját az **önkormányzatiság** jelenti, hiszen helyben könnyen át lehet látni azt is, hogy melyik megoldás milyen hatékonysággal működik.

Az RMDSZ számára ezért is fontos az erős önkormányzati képviselet. Az összes tanácsos és polgármesterjelölttől elvárjuk, hogy **elkötelezze magát az anyanyelvi jogok érvényesítése mellett**, hogy felülvizsgálja a vonatkozó jogszabályi kitételek alkalmazását és szorgalmazza a nyelvi jogok minél szélesebb körű gyakorlását.

Az önkormányzati jelenlét mellett **a fiatalítást** is kulcsfontosságúnak tekintjük: 2016-ban a jelöltek egyharmada új, ugyanakkor kétszer több fiatal és kétszer több nő erősíti majd a Szövetség képviseletét. Településeink folyamatos fejlődését biztosították országszerte azok a polgármesterek, akik 4-5 vezetői mandátummal a hátuk mögött jelentős szakmai és közigazgatási tapasztalatra tettek szert. Munkájukat sokszorosan értékesnek tartjuk.

Azonban az önkormányzatiság jövőjét illetően nem mellékes az sem, hogy a fiatalok **az önkormányzati szakmát**, köztisztviselői tevékenységet mennyire tekintik valós karrierlehetőségnek. Vonzóvá kell tenni számukra ezt a foglalkozást. Csupán így biztosítható a folyamatos megújulás, és az, hogy ezen a pályán is döntő szempont lesz a szakmaiság.

Az RMDSZ az egyetlen országos szervezet, amely nemcsak a romániai magyarság politikai és közképviseletét látja el, hanem közösség szervezői szerepet is betölt: egyezteteti és ösztönzi a társadalmi szerveződés különböző formáit. Az erős önkormányzati jelenlét tehát nem csak politikai érdek, de közösségünk érdeke is.